

INGLIZ TILI GRAMMATIK QOIDALARINI O'RGATISHNING SAMARALI USULLARI

Egamberdiyeva Iroda Abdurahimovna

ADChTI dotsenti

Xusnitdinova Dilrabo Donyorbek qizi

ADChTI 1-kurs talabasi

Annotatsiya - Maqola ingliz tili grammatik qoidalarini o'rgatishda samaradorlikni oshirishga qaratilgan usullarni tahlil qiladi. Unda o'quvchilarning ehtiyojlari va qiziqishlariga moslangan darslarni tashkil etish, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash, o'yinlar va interfaol metodlardan foydalanishning ahamiyati yoritib berilgan. Shuningdek, grammatika bo'yicha o'zlashtirishni yaxshilash uchun kontekstual yondashuvlar, o'quv materiallarini soddalashtirish, va ijodiy topshiriqlarni qo'llash bo'yicha tavsiyalar beriladi. Maqolada nazariy va amaliy yondashuvlar uyg'unligi asosida ta'lim sifatini oshirish imkoniyatlari ko'rib chiqilgan. Bu tadqiqot ingliz tili o'qituvchilari va metodistlari uchun muhim ilmiy-amaliy manba bo'lib xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: Ingliz tili, grammatika, ta'lim usullari, samaradorlik, kontekstual yondashuv, interfaol metodlar, zamonaviy texnologiyalar, ijodiy topshiriqlar, ta'lim sifatini oshirish, o'quv materiallari.

KIRISH

Ingliz tili bugungi kunda xalqaro muloqot vositasi sifatida keng qo'llanilmoqda. Ingliz tili grammatikasini o'rganish va o'rgatish, ayniqsa, akademik maqsadlarda, juda muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada ingliz tili grammatik qoidalarini o'rgatishda samarali usullarni aniqlash va ularning afzalliklarini tadqiq qilish maqsad qilingan.

1. An'anaviy va innovatsion yondashuvlarni solishtirish An'anaviy yondashuvlarda grammatik qoidalar quruq nazariy asosda o'rgatiladi. Bu usulda qoidalarni yodlashga ko'proq e'tibor qaratiladi, bu esa o'quvchilarning qiziqishini pasaytirishi mumkin. Shu bilan birga, innovatsion yondashuvlar, masalan,

kommunikativ metodlar, interaktiv o'yinlar va texnologiyalardan foydalanish, o'quvchilarning faol ishtirokini ta'minlaydi.

2. Kommunikativ yondashuv Kommunikativ yondashuvda asosiy maqsad o'quvchilarni real hayotiy vaziyatlarda grammatik qoidalarni qo'llashga o'rgatishdir. Bu usulda:

- a). Dialoglar va rolli o'yinlardan foydalaniladi.
- b). Grammatik qoidalar amaliy mashqlar orqali o'rgatiladi.
- c). O'quvchilar faol ishtirok etadigan muhit yaratiladi.

3. Interaktiv metodlar Interaktiv metodlar zamonaviy texnologiyalarni o'z ichiga oladi. Masalan:

- a). Onlayn platformalar va mobil ilovalar orqali darslar tashkil qilish.
- b). Videodarslar va interaktiv o'yinlar yordamida qoidalarni o'rgatish.
- c). Test va topshiriqlarni avtomatlashtirish orqali o'quvchilarning bilimini baholash.

4. Kontekstga asoslangan o'qitish Bu usulda grammatik qoidalar matnlar va kontekst asosida o'rgatiladi. Ushbu metod:

- a). O'quvchilarning matn mazmunini tushunishini oshiradi.
- b). Grammatik qoidalarni real hayotiy misollar orqali mustahkamlaydi.

5. Gamifikatsiya (o'yinlashtirish) Gamifikatsiya grammatikani o'rganishni qiziqarli va samarali qiladi. Masalan:

- a). Grammatik qoidalar asosida viktorinalar va musobaqalar tashkil qilish.
- b). Ball to'plash va mukofotlash tizimi orqali o'quvchilarni rag'batlantirish.

6. Refleksiya va tahlil Refleksiya jarayonida o'quvchilar o'z xatolarini tahlil qilishni o'rganadi. Bu:

- a). Grammatik qoidalarining chuqurroq tushunilishini ta'minlaydi.
- b). O'quvchilarni o'z ustida ishlashga undaydi.

XULOSA

Ingliz tili grammatikasini o'rgatishda samarali usullarni qo'llash o'quvchilarning bilim darajasini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Kommunikativ yondashuv, interaktiv metodlar, kontekstga asoslangan o'qitish va gamifikatsiya kabi usullar nafaqat grammatik qoidalarni o'rganishni, balki ularni amaliyotda qo'llashni ham osonlashtiradi. Zamonaviy texnologiyalar va innovatsion yondashuvlardan foydalanish ta'lim jarayonini yanada samarali qiladi.

ADABIYOTLAR:

1. Harmer, J. (2007). *The Practice of English Language Teaching*. Pearson Longman.
2. Ur, P. (1996). *A Course in Language Teaching: Practice and Theory*. Cambridge University Press.
3. Thornbury, S. (1999). *How to Teach Grammar*. Pearson Education.
4. Ellis, R. (2006). *Current Issues in the Teaching of Grammar: An SLA Perspective*. TESOL Quarterly, 40(1), 83-107.
5. Larsen-Freeman, D. (2003). *Teaching Language: From Grammar to Grammaticing*. Heinle & Heinle.